

[P. M. Dam.]

udtalelser har ministeren stillet et ændringsforslag. Jeg tillader mig på udvalgets vegne at takke den højtærede fiskeriminister for de oplysninger, der er givet, og for ændringsforslaget, som udvalget har tiltrådt.

Til slut vil jeg gerne rette en varm tak for den velvillige behandling, disse to sager har fået her i det høje ting. Vi færinger tillægger deres gennemførelse meget stor betydning, og jeg skal på udvalgets vegne anbefale lovforslagene til vedtagelse med det stillede ændringsforslag.

Fiskeriministeren (Chr. Christiansen): Jeg kan på finansministerens og egne vegne takke udvalget for indstillingen, og jeg skal anbefale det ændringsforslag, der er stillet til lovforslaget om støtte til nybygning af færøske fiskerfartøjer m. v.

Hermed sluttede forhandlingen.

Der foretoges først afstemning vedrørende forslag til lov om statsgaranti for lån fra Kreditforeningen af Kommuner i Danmark til færøske kommuner.

Lovforslagets §§ 1—3 og dets overgang til tredie behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg stiller forslag om, at lovforslaget går direkte til tredie behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse herimod, betragter jeg dette forslag som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om støtte til nybygning af færøske fiskerfartøjer m. v.

§ 1, ændringsforslaget, § 2, således ændret, og §§ 3—11
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredie behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg stiller ligeledes her forslag om, at lovforslaget går direkte til tredie behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette forslag som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring i lov om foranstaltninger til fremme af danske erhvervsinteresser.

(Første behandling findes i tidenden sp. 3765; udvalgets betænkning findes i tillæg B. sp. 681).

Udenfor betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Formanden: Sammen med denne sag foretages de tre følgende sager på dagsordenen, nemlig:

Anden behandling af forslag til lov om ændring i lov om udlån til visse industrivirksomheder.

(Første behandling findes i tidenden sp. 3765; udvalgets betænkning findes i tillæg B. sp. 681).

Udenfor betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Anden behandling af forslag til lov om ændring i lov om grundforbedring.

(Første behandling findes i tidenden sp. 3781; udvalgets betænkning findes i tillæg B. sp. 681).

Udenfor betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Anden behandling af forslag til lov om ændring i lov nr. 98 af 31. marts 1954 om udlån til afsætningsvirksomheder m. v. indenfor fiskerierhvervet.

(Første behandling findes i tidenden sp. 3787; udvalgets betænkning findes i tillæg B. sp. 681).

Udenfor betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagene, de stillede ændringsforslag og spørgsmålet om lovforslagenes overgang til tredie behandling sattes til forhandling under eet.

Ordføreren (Peter Nielsen): Udvalget indstiller de fire lovforslag til vedtagelse, dog med visse ændringer. Om forslaget om ændring i lov om grundforbedring gælder det, at man i udvalget har været noget betænkelig ved, at arbejdsanvisningskontorerne skulle foretage indstilling, idet man har ment, at det kunne forsinke sagernes gennemførelse. Da landbrugsministeren efter indstilling fra arbejdsministeren afgrænser de områder, der må betegnes som arbejdsløshedsøer, vil det efter udvalgets skøn være tilstrækkeligt, at amtsarbejdsanvisningen udtaler sig om de enkelte sager. Landbrugsministeren har derfor stillet ændringsforslag om, at ordene „men iøvrigt alene efter indstilling“ ændres til: „og efter udtalelse“, og dette ændringsforslag er tiltrådt af udvalget.

For de øvrige tre lovforslag gælder, at udvalget ikke har ment det forsvarligt at have en lavere rente ved udlån af disse statsmidler, end tilfældet er andetsteds i landet. Til gengæld har man ment, at afdragsfrihed de første 5 år kan indrømmes, hvilket også skulle animere til at etablere virksomheder indenfor disse områder. Bestemmelsen om de 3,5 pct. bortfalder derfor, og i stedet for indeholder ændringsforslagene bemyndigelse for ministrene til at indrømme afdragsfrihed i de første fem år. Med disse ændringer indstiller udvalget de fire lovforslag til vedtagelse.

Må jeg dernæst som ordfører for mit parti og som repræsentant for et af de værste ramte områder have lov til at fremsætte nogle enkelte bemærkninger.

Jeg er glad for, at man fra alle partiers side har erkendt problemet med den pletvise arbejdsløshed her i landet og vil medvirke til dette samfundsondes afskaffelse. Vi har som arbejdsgrundlag herfor på den højtærede arbejdsministers foranledning fået en udmærket betænkning fra arbejdsmarkedskommissionen. Hvis de deri indeholdte tanker kunne virkeliggøres uden for mange forringelser, ville problemet være løst. Jeg tænker her først og fremmest på den del af betænkningen, der foreslår fremme af beskæftigelsen i de ramte områder, og ikke så meget på den del, der omhandler affolkningen af dem. Der kan derfor være grund til en vis betænkelighed, når lovforslagene ændres således, at de ikke følger betænk-

ningen, navnlig i betragtning af at denne er udtryk for så godt som enstemmighed, idet også arbejdsgiverrepræsentanterne har tilsluttet sig den.

Må jeg citere nogle enkelte linier fra denne betænkning vedrørende arbejdsløshedsøerne i Jylland (side 11, ad 2)):

„Det anbefales endvidere, at der tilvejebringes hjemmel til for arbejdsløshedsøernes vedkommende at fastsætte lavere rente og længere afdragsperiode samt lempe kravene om den fornødne egenkapital, alt for såvidt der ikke her ved påføres bestående virksomheder af tilsvarende art en urimelig konkurrence. Mulighederne for lån til finansiering af driften bør overvejes.“

Når jeg alligevel takker de øvrige partier for deres tilslutning til forslagene med de foreslåede ændringer, må det tages som tegn på en vis beskedenhed fra min side, men jeg indrømmer, at disse fire lovforslag selv med de foreslåede ændringer er en værdifuld opfordring og hjælp til dem, der vil fremme produktion og beskæftigelse i de ramte områder, og med det fornødne lokale initiativ fra såvel private som kommuner kan disse lovforslag medvirke til problemets løsning, men kun medvirke; der må mere til.

Jeg henviser her til betænkningens mange andre forslag, bl. a. om øget landvinding — og her mangler det ikke på muligheder i Nordjylland — kultivering af afgravede tørvearealer, forhøjet tilskud til fredskovplantager, ligesom ungdommen i Nordjylland må have skabt fremtidsmuligheder, bl. a. gennem bedre faglig uddannelse, således at der i de ramte områder placeres flere undervisningsanstalter, eventuelt at man går over til egentlige værkstedsskoler. Løses problemet ikke, vil det fortsat være til ulykke for de mange arbejdsløse, men også fortsat være et problem for hele samfundet. Affolkningen af de ramte egne vil da tage fart, og det betyder, at man i øget omfang vil søge mod hovedstaden. Det store hoved med den lille krop er i forvejen noget meget betænkeligt. I andre lande som England og Østrig sætter man kraftigt ind overfor dette; problemet er lige så brændende for Danmarks vedkommende, men det kan løses, da der ude i landet er levemuligheder nok, ikke mindst i Nordjylland, blot de

4195 27/4 55: 2. beh. af f. t. l. om ændr. i l. vedr. fremme af danske erhvervsinteresser m. m. 4196

[Peter Nielsen.]

udnytted. Begyndelsen hertil er nu gjort for arbejdsløshedsøernes vedkommende med disse fire lovforslag, selvom de bliver ændret en del i forhold til det oprindeligt foreslåede. Jeg skal derfor anbefale dem med tilhørende ændringsforslag til vedtagelse.

(Kort bemærkning).

Bertel Dahlgaard: Ved behandlingen af disse lovforslag er der i særlig grad henvist til den betænkning angående de såkaldte arbejdsløshedsøer, som er afgivet for kort tid siden, og man har, såvidt jeg forstår, i hovedsagen henholdt sig til tanken om disse arbejdsløshedsøer. Nu er det jo almindelig kendt, at der i Jylland findes i hvert tilfælde enkelte kommuner, som ligger meget nær op ad, hvad man i betænkningen forstår ved arbejdsløshedsøer. Jeg skal som et eksempel nævne, at for ganske kort tid siden, måske for fjorten dage siden, var Skive kommune den kommune, der havde den højeste arbejdsløshed i Jylland. Såvidt jeg har kunnet følge denne sag, er der i lovforslagene i og for sig ikke nogen hindring for, at ministeren kan tage fornødent hensyn dertil ved administrationen af lovene.

Når jeg har tilladt mig at tage ordet og henlede opmærksomheden på dette forhold, står det i forbindelse med det lokale problem, at i Skive kommune har der været foretaget meget store arbejder og skal der i fremtiden foretages meget store arbejder i forbindelse med flytningen af Skive bane-gård, og der synes at være en vis anledning til at frygte, at dette arbejde vil blive standset i det kommende finansår. Hvis det bliver tilfældet, vil Skive blive ganske overordentlig vanskeligt stillet med det store antal arbejdsløse arbejdsmænd, og derfor har jeg gerne villet henlede den højtærede ministers opmærksomhed på hele dette forhold. Jeg håber, den højtærede minister kan sige et par ord angående forholdet mellem det, der hidtil er kaldt arbejdsløshedsøer, og andre kommuner, der faktisk er ramt lige så hårdt.

Økonomi- og arbejdsministeren (Krag): Fra regeringens side ville vi have foretrukket forslagene i den oprindelige udformning med den lave rentesats, idet vi har den opfattelse, at en lavere rente måske i noget højere grad appellerer til initiativet og har en stærkere psykologisk virkning end det, der er blevet resultatet af forhandlingerne i udvalget. Vi har imidlertid fundet det resultat, man er nået frem til, acceptabelt under de givne forhold, og vi håber, at lovforslagene i den udformning, de nu får, sammen med de foranstaltninger, som det iøvrigt vil være muligt at træffe ad administrativ vej, vil blive en hjælp til en effektiv bekæmpelse af den varige ledighed i de såkaldte arbejdsløshedsøer. Jeg skal derfor på handelsministerens, fiskeriministerens, landbrugsministerens og egne vegne sige tak til udvalget for det udførte arbejde.

Med hensyn til det spørgsmål, det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard stillede, kan jeg henvise til mine udtalelser ved første behandling og forøvrigt også allerede ved forslagenes fremsættelse, hvor det blev gjort klart, at de foranstaltninger, de fremsatte lovforslag tager sigte på, ikke er begrænset til bestemte kommuner, men vil kunne finde anvendelse på alle områder i landet, hvor arbejdsløshedssituationen er tilstrækkelig alvorlig dertil, og hvor der iøvrigt fra de lokale myndigheder og det lokale erhvervsliv bliver gjort en tilstrækkelig energisk indsats for at bekæmpe denne arbejdsløshed.

Det gælder ikke alene de 4 lovforslag, vi her behandler, men det gælder også de forskellige administrative foranstaltninger, man vil forsøge at sætte i værk i henhold til kommissionens forslag. Det betyder altså, at også områder, der ikke specielt er udpeget som arbejdsløshedsøer, herunder et område som Skive, vil kunne komme i betragtning, under forudsætning af at der fra de pågældende områders kommunalbestyrelser, erhvervsliv m. v. gøres en tilstrækkelig effektiv indsats.

Det har jo hele tiden været tanken, at

[Økonomi- og arbejdsministeren.]

initiativet må komme udefra, og det, der her sker fra regeringens og lovgivningsmagtens side, er, at visse rammer fremlægges, at visse muligheder stilles til disposition, så må iøvrigt det lokale initiativ gøre sig gældende. Men jeg bekræfter, at f. eks. en kommune som Skive under disse forhold vil kunne komme i betragtning og vil kunne få gavn af de foranstaltninger, der her søges gennemført.

Hermed sluttede forhandlingen.

Der foretoges først afstemning vedrørende forslag til lov om ændring i lov om foranstaltninger til fremme af danske erhvervsinteresser.

Ændringsforslaget, § 1, således ændret, og § 2
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg stiller forslag om, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring i lov om udlån til visse industrivirksomheder.

Ændringsforslaget, § 1, således ændret, og § 2
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg stiller forslag om, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Derefter foretoges afstemning vedrørende forslag til lov om ændring i lov om grundforbedring.

Ændringsforslaget, § 1, således ændret, og § 2

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg stiller forslag om, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik endelig til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring i lov nr. 98 af 31. marts 1954 om udlån til afsætningsvirksomheder m. v. indenfor fiskerierhvervet.

Ændringsforslaget og lovforslagets tekst, således ændret,
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg stiller forslag om, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om forøgelse af den kommunale ejendomsbeskatning i købstæder m. v.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 1949; fremsættelsen findes i tidenden sp. 4004).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Holger Eriksen: Når man erindrer, at der har foreligget forslag om en generel forhøjelse af ejendomsskatterne, derunder forslag om forhøjelse af grundskylden med 1 pct., kan det forslag, der her behandles, kun fremkalde tempereret begejstring. Gennem det første forslag ville man opnå to ting af væsentlig betydning, nemlig for det første en huslejeudligning og for det andet en forhøjelse af grundskatterne, der så